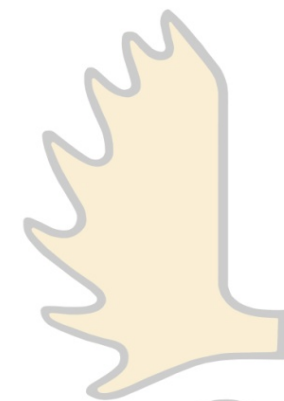

Vesiensuojelulliset ja riistanhoidolliset kosteikot metsästyksen näkökulmasta

23.10.2013 Joensuun Tiedepuisto

Reijo Kotilainen

Hyvä vesilintukosteikko

- 50 % avovettä
- 50 % mosaiikkimaista ilmaversoista ja kelluslehtistä kasvillisuutta
- Mahdollisimman suuri osa kosteikosta alle 50 cm syvyistä (puolisukeltajien ruokailusyvyys)
- Riittävä avoimuus (vesilinnut välttelevät umpeenkasvaneita alueita)
- Paljon rantaviivaa ja repaleista reunavyöhykettä (antaa suojaa)
- Loivarantaisuus (helpottaa liikkumista poikasvaiheessa ja vähentää eroosiota)
- Vaihteleva syvyys ja syvempi vesialue (syvempi vesialue kerää kiintoaineita)
- Runsaasti vesiselkärangattomia (tärkeintä poikasvaiheen valkuaisravintoa)
- Mahdollisuus vedenpinnan säätelyyn (kesannointi)
- **Pinta-alavaatimuksia lukuun ottamatta vaatimukset vesilintukosteikolla ja vesiensuojelullisella kosteikolla ovat pääsääntöisesti samat.**
 - **Vesiensuojelulliset kosteikot toimivat lintukosteikkoina ja päinvastoin**

Miksi kosteikoita tarvitaan

- Suomessa on kuivatettu metsänkasvatuksen ja maanviljelyksen tehostamiseksi suurin osa kosteikoista ja suuri osa olemassa olevista kosteikoista on kasvanut umpeen
- Merkittävä osa vesilintujen poikasympäristöstä on tuhottu
- Kosteikot ovat useiden luonnonvaraisten lajien tärkeä elinympäristö
- Oikein rakennetut kosteikot toimivat tehokkaina kiintoaineiden ja ravinteiden pysäyttäjinä

Kosteikkorakentaminen Pohjois-Karjalassa

- Suomen riistakeskuksen P-K:n aluetoimistolla (entinen P-K:n riistanhoitopiiri) on suunniteltu noin 60 kosteikkoa, joiden yhteispinta-ala on noin 160 ha
 - Ei-tuotannollisten investointien tuella
 - Suunnitelmia 31 yhteispinta-ala 36,7 ha (0,34 – 4,5 ha)
 - Maanviljelijät, metsästysseura
 - Kotiseutukosteikko Life hankkeella
 - 14 kosteikkoa yhteispinta-ala 89 ha (0,6 – 19,5 ha)
 - Yksityiset metsänomistajat, metsästysseurat, metsäyhtiöt ja kunnat
 - Yksityisten rahoittamana tai talkootyönä perustamina (kosteikot ja vesistöjen kunnostus)
 - 15 suunnitelmaa yhteispinta-ala noin 35 ha (0,4 – 6 ha)
 - Metsästysseura, maanomistaja, metsäyhtiö, osakaskunta

Kosteikkorakentamisen kannustimet

- Maatalous
 - Ei tuotannollisten investointien tuki (perustamiseen ja hoitoon)
 - Vesistön ja ympäristön suojele
- Metsätalous
 - Luonnonhoitohankkeet (100 % tuki perustamiseen)
 - Vesistön ja ympäristön suojele
- Metsästysseurat
 - Kotiseutukosteikko Life hanke (tuki suunnitteluun, luvittamiseen ja perustamiseen)
 - Ei tuotannollisten investointien tuki (tuki perustamiseen ja hoitoon)
 - Talkootyö (motivaationa metsästysoikeus?)
 - Leader hankkeet (oman työn osuus on helppo toteuttaa, omarahoitus ongelmana)
 - Riistanhoito, metsästys ja ympäristön hoito

Kosteikkorakentamisen pullonkauloja

- Asetus Ei tuotannollisten investointien tuesta (2007-2013)
 - Hyviä ja haluttuja kohteita on mutta eivät täytä asetuksen vaatimuksia
 - Rajattu haku aika
 - Suunnittelu
- Vesilaki
 - Luonnontilaiset tai sen kaltaiseksi katsottavat vesistöt
- Maanomistus
 - Useita maanomistajia
- Perustamiskustannukset
 - Kaivaminen kallista
 - Padottaminen edullinen, mutta harvoin mahdollinen

Miten voitaisiin edistää kosteikkorakentamista

- Kotiseutukosteikko Life hankkeelle jatkoa tai uusia Life hankkeita
 - Kiinnostusta on valtavasti mutta rahat ovat lopussa
- Ei – tuotannollisten investointien tukeen helpotusta ja joustava hakuaika
 - Suunnittelijoille väljempi aikataulu
- Osakaskuntien, metsästysseurojen ja kyläyhdistysten yhteiset Leader hankkeet
 - Yleishyödyllisiä hankkeita, josta kaikki osapuolet hyötyvät
- Luonnonhoitohankkeet
 - Ministeriön rahoittamia ympäristönhoitohankkeita
- Tiedottaminen